

Силабус освітнього компонента

Програма навчальної дисципліни

Соціальна психологія

Шифр та назва спеціальності

231 Соціальна робота

Інститут

Соціально-гуманітарних технологій

Освітня програма

Соціальна робота

Кафедра

Педагогіки та психології управління соціальними системами імені акад. І.А. Зязюна

Рівень освіти

Бакалавр

Тип дисципліни

Спеціальна (фахова), Обов'язкова

Семестр

2

Мова викладання

Українська

Викладачі, розробники

Ковальова Ірина Борисівна

Iryna.Kovalova@khp.edu.ua

Кандидат психологічних наук, старший викладач кафедри

Авторка та співавторка понад 30 наукових і навчально-методичних публікацій. Викладач з дисциплін: «Психологія сім'ї», «Основи психологічної допомоги», «Основи психологічного консультування», «Соціальна психологія».

[Детальніше про викладача на сайті кафедри](#)

Загальна інформація

Анотація

Дисципліна спрямована на оволодіння теоретичними та практичними знаннями щодо закономірностей соціальної поведінки особистості: різних сторін спілкування, соціалізації, функціонування соціальних установок, групових феноменів малих та великих груп.

Мета та цілі дисципліни

полягає у наданні студентам систематизованих знань щодо закономірностей функціонування соціально-психологічних явищ та прийомів їх дослідження на рівні особистості та малої групи. Навчити здобувачів вищої освіти користуватися психологічним інструментарієм у соціальній роботі.

Формат занять

Лекції, практичні з використанням мультимедійних матеріалів, самостійна робота, консультації. Підсумковий контроль – залік.

Компетентності

СК1. Знання і розуміння сутності, значення і видів соціальної роботи та основних її напрямів (психологічного, соціально-педагогічного, юридичного, економічного, медичного).

СК9. Здатність оцінювати соціальні проблеми, потреби, особливості та ресурси клієнтів, в тому числі на етапі раннього втручання

СК10. Здатність розробляти шляхи подолання соціальних проблем і знаходити ефективні методи їх вирішення.

СК12. Здатність ініціювати соціальні зміни, спрямовані на піднесення соціального добробуту.

Результати навчання

РН11. Використовувати методи профілактики для запобігання можливих відхилень у психічному розвитку, порушень поведінки, міжособистісних стосунків, для розв'язання конфліктів, попередження соціальних ризиків та складних життєвих обставин.

РН19. Виявляти сильні сторони та залучати особистісні ресурси клієнтів, ресурси соціальної групи і громади для розв'язання їх проблем, виходу із складних життєвих обставин.

РН10. Аналізувати соціально-психологічні процеси в малих та великих групах.

РН20. Виявляти етичні дилеми та суперечності у професійній діяльності та застосовувати засоби супервізії для їх розв'язання, в тому числі на етапі раннього втручання

Обсяг дисципліни

Загальний обсяг дисципліни **120 год. (4 кредити ECTS)**: лекції – 32 год., практичні роботи – 16 год., самостійна робота – 72 год.

Передумови вивчення дисципліни (пререквізити)

Вивчення цієї дисципліни безпосередньо спирається на «Вступ до соціальної роботи». Успішне проходження курсу, знання з цієї дисципліни в подальшому надають можливість опанувати такі дисципліни як «Основи психологічного консультування», «Психологію девіантної поведінки», «Мотиваційні теорії та аналіз соціальних потреб».

Особливості дисципліни, методи та технології навчання

Методами навчання у викладанні навчальної дисципліни є:

- словесні (бесіда, дискусія, лекція, робота з літературою, у тому числі, з використанням електронних ресурсів, презентацій);
- дослідницькі (теоретичний аналіз наукових джерел, емпіричне дослідження);
- практичні (практичні вправи);
- групові (творчі групи, робота в малих групах, робота в парах).

Лекції і практичні заняття проводяться в записі тому навчальні матеріали доступні для перегляду в Teams

Програма навчальної дисципліни

Теми лекційних занять

Змістовий модуль № 1. Теоретико-методичні основи соціальної психології як науки.

Змістовий модуль № 2. Міжособистісне спілкування.

Змістовий модуль № 3. Соціально-психологічні проблеми особистості.

Змістовий модуль № 4. Психологія малих та великих груп.

Теми практичних занять

Тема 1. Соціальна психологія як галузь психологічної науки. Методи соціальної психології.

Тема 2. Загальні закономірності спілкування.

Тема 3. Комунікативний бік спілкування.

Тема 4. Інтерактивний бік спілкування.

Тема 5. Вплив в ході спілкування.

Тема 6. Соціально-психологічні проблеми особистості.

Тема 7. Соціальні установки.

Тема 8. Психологія груп

Тема 9. Динамічні процеси в малих групах.

Теми лабораторних робіт

Лабораторні роботи в межах дисципліни не передбачені.

Самостійна робота

Навчальна дисципліна передбачає самостійну роботу здобувачів вищої освіти у вигляді підготовки доповідей та презентацій, виконання тематичних самостійних завдань, самостійний перегляд відеофільмів досліджень з соціальної психології з подальшим аудиторним обговоренням.

Здобувачам вищої освіти для розширення своїх знань рекомендується додаткова література, статті, відеоматеріали. Для перевірки отриманих знань проводяться контрольні роботи та тестові завдання.

Література та навчальні матеріали

Основна література:

1. Варій М.Й. Соціальна психіка нації. /М.Й. Варій// – Львів: СПОЛОМ, 2002. – 184 с.
2. Коpecь Л. Класичні експерименти в психології/Л. Коpecь//: навч. посіб. – К. : Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2010. – 283 с
3. Криворучко П.П. Основи психологічної допомоги: навч. посіб. / П.П. Криворучко, О.Ф. Хмеляр ;Нац. акад. оборони України. – К., 2009. – 215с.
4. Максименко С. Д. Експериментальна психологія : підручник / С. Д. Максименко, Е. М. Носенко. – К. : Центр учб. л-ри, 2008. – 360 с.
5. Москаленко В.В. Соціальна психологія. Підручник. /В.В. Москаленко// – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 688 с.
6. Основи соціальної психології : підручник для закладів вищої освіти / П. П. Горностай, М. М. Слюсаревський, В. О. Татенко, Т. М. Титаренко, Н. В. Хазратова та ін. ; за ред. М. М. Слюсаревського. – Київ : Талком, 2018. – 580 с.
7. Социометрическое исследование динамических процессов в малой группе: монография /Г.В. Попова, Ж.Б. Богдан. -- Монографія./ Warszawa: Diamond trading tour», 2015. – 36 с.

Додаткова література:

1. Друзь В.А., Юрьєва В.В., Криводеєв В.В., Г.В. Попова. Психологія сім'ї. Навчальний посібник/ В.А. Друзь, В.В. Юрьєва, В.В. Криводеєв, Г.В. Попова// Харків – НТУ «ХПІ», 2007.- 100с.
2. Ковальова І.Б., Мозговий В.І. Досвід психокорекційної та реабілітаційної роботи з учасниками АТО на базі Менського санаторію «Остреч» / І.Б. Ковальова, В.І. Мозговий// Вісник Харків. нац. пед. універ. ім. Г.С. Сковороди. Психологія. – 2016. – Вип. 54. – С. 89–96.
3. Льюїс К. Просто християнство. Чикаго: SYP, 1990. 220с. <https://psylib.org.ua/books/lewis02/index.htm>
4. Милграм С. Експеримент в соціальной психологии / С. Милграм; [Пер. с англ. Н. Вахтина и др.]. – 3-е междунар. изд. – СПб.; М.; Х.; Минск: Питер, 2000. – 336 с. – (Мастера психологии).
5. Попова Г.В., Ковальова І.Б. Проблемні питання психосоціальної реабілітації учасників бойових дій та їхніх родин//Г.В. Попова, І.Б. Ковальова//ТИПУС //Щоквартальний науково-практичний журнал. – Харків: НТУ «ХПІ», 2019. – №2. С.16– 22.
6. Романовський О.Г, Пономарьов О.С., Лапузіна О.М. Ділова етика: Навч. пос. – Х.: НТУ „ХПі”, 2006. – 364с.
7. Франкл В. – Сказати життю – «Так». Психолог у концтаборі. - // <https://chitaka.com.ua/knigi/skazaty-zhyttyu-tak/>

Критерії оцінювання успішності студента та розподіл балів

Критерії оцінювання успішності студента та розподіл балів
100% підсумкової оцінки складаються з результатів оцінювання у вигляді диференційованого заліку (40%) та поточного оцінювання (60%).
Диференційований залік: усне завдання (2 запитання з теорії) та усна доповідь.
Поточне оцінювання: 2 онлайн тести та вирішення практичних завдань (по 20%).

Шкала оцінювання

Сума балів	Національна оцінка	ECTS
90–100	Відмінно	A
82–89	Добре	B
75–81	Добре	C
64–74	Задовільно	D
60–63	Задовільно	E
35–59	Незадовільно (потрібне додаткове вивчення)	FX
1–34	Незадовільно(потрібне повторне вивчення)	F

Норми академічної етики і політика курсу

Студент повинен дотримуватися «Кодексу етики академічних взаємовідносин та доброчесності НТУ «ХП»: виявляти дисциплінованість, вихованість, доброзичливість, чесність, відповідальність. Конфліктні ситуації повинні відкрито обговорюватися в навчальних групах з викладачем, а при неможливості вирішення конфлікту – доводитися до відома співробітників дирекції інституту. Нормативно-правове забезпечення впровадження принципів академічної доброчесності НТУ «ХП» розміщено на сайті: <http://blogs.kpi.kharkov.ua/v2/nv/akademichna-dobrochesnist/>

Погодження

Силабус погоджено

Завідувач кафедри
Ніна ПІДБУЦЬКА

Гарант ОП
Ольга ГРИБКО